

مقدمه دبیر علمی نشست

هدف اصلی از نشست علمی تخصصی «مسلمانان عراق، حج و حرمین شریفین»، گامی برای شناخت هرچه بیشتر ظرفیت‌های عظیم حج در ابعاد گوناگون بین‌المللی آن است. اهمیت حجگزاری و مسائل مرتبط با حرمین شریفین سبب شد تا پژوهشکده حج و زیارت، در راستای رسالت خود، به حجگزاری برخی کشورهایی که به طریقی در امر حجگزاری، پیوندی عمیق با فرهنگ ایران اسلامی داشته‌اند، اهتمام ورزد. با توجه به محورهای ارائه شده در فراخوان این نشست، برآن شدیم تا تعاملات و پیوندهای فکری دو تمدن بزرگ ایران و عراق درباره حج و حرمین شریفین را مورد توجه قرار دهیم و از این طریق محملی برای هم‌اندیشی در این حوزه، برای اندیشمندان فرزانه، ایجاد کنیم. بی‌تردید برگزاری چنین مراسمی به ایجاد فرصت‌های مشترک و نزدیکی دو تمدن بزرگ و کهن ایران و عراق، کمک می‌کند.

این نشست علمی تخصصی، پس از تصویب در شورای پژوهشی پژوهشکده حج و زیارت و دستور رئیس محترم پژوهشکده بر اجرایی شدن آن، پوستر آن به زبان فارسی و عربی طراحی و تکثیر شد؛ و ضمن ارسال پوستر نشست به مراکز مختلف علمی-پژوهشی، با افراد شاخصی که به طور کلی در حوزه حج عراق، اطلاعاتی داشتند، رایزنی‌هایی صورت گرفت و وعده‌هایی نیز برای مشارکت علمی و سخنرانی داده شد که

برخی از آنها به دلیل ضیق وقت به مرحله عملیاتی و اجرا نرسید.

این نشست آغازی است برای بازنمایی و ارائه بخشی اندک از میراث بزرگ تمدن ایران و عراق در حوزه حج و زیارت و گستراندن بستر مباحث و ایجاد زمینه بحث‌های تخصصی‌تر در همایش‌ها و نشست‌های بعدی.

تعداد مقالات دریافت شده نزدیک بیست مقاله بود که بعضی به دلیل عدم ارتباط وثیق با موضوع نشست در مجموعه مقالات آورده نشد.^۱

بنای ما بر آن است که مقالات دریافتی، نخست در کتاب مجموعه مقالات چاپ و سپس با توجه به سطح ترویجی یا پژوهشی بودن آنها در فصلنامه‌های پژوهشکده حج و زیارت، طبق ضوابط منتشر شوند.

سپاسنامه

در اینجا لازم است به طریق ادب، سپاس صمیمانه خود را نسبت به تمام کسانی که در برپایی و اجرای این نشست علمی سهیم بوده‌اند، ابراز داریم؛ به ویژه از حضرت حجة الاسلام و المسلمین جناب آقای نواب، نماینده محترم ولی فقیه در امور حج و زیارت و سرپرست حجاج ایرانی که افزون بر تشویق و حمایت در برگزاری نشست، درخواست پژوهشکده جهت سخنرانی در این نشست را نیز پذیرفتند. از ریاست محترم پژوهشکده حج و زیارت جناب دکتر علی اکبر ضیائی که افزون بر اهتمام ویژه برای برگزاری این نشست، با تعیین دبیران علمی برای ماه‌های آتی نیز نشست‌هایی را در همین موضوع برای دیگر کشورهای مهم در برنامه کاری پژوهشکده قرار داده‌اند که امید است شاهد به ثمر نشستن آنها نیز باشیم. سپاس از اعضای محترم کمیته علمی، ارزیابان محترم مقالات، جناب آقای سعید آخوندزاده مدیر محترم اداری و مالی و همکاران ایشان، جناب آقای سید کاظم محمدی دبیر محترم اجرایی و مسئول پیگیری نشست‌ها، سرویراستار محترم جناب آقای حمیدیان و دیگر همکاران ایشان، مسئول محترم واحد آماده سازی، جناب

---

۱. گفتنی است تعداد چهار مقاله قبلا در فصلنامه‌های پژوهشکده چاپ شده‌اند.

آقای سید صلاح موسوی و همکاران ایشان، جناب آقای محسن محمدی، جناب آقای محمد حیدری زاده و ....

از استاد محترم جناب دکتر ذوالفقار علی محمدرضا کاشف الغطا، استاد حوزه علمیه و دانشگاه عراق و جناب حجة الاسلام و المسلمین سیدحمید حسینی که زحمت سخنرانی در این نشست و قبول دعوت پژوهشکده حج و زیارت را پذیرفتند، صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نماییم.

گفتنی است هرچند تاکنون نشست‌های علمی متعددی در پژوهشکده حج و زیارت برگزار شده، اما این دومین تجربه از این گونه نشست‌هاست که بعد از نشست علمی مسلمانان هند، حج و حرمین شریفین، برگزار می‌گردد؛ البته با توجه به شیوه جدیدی که در برگزاری این نشست‌ها برقرار است (دریافت و ارائه مقالات متعدد) می‌توان آن را در حکم همایش دانست و امیدواریم این نشست نیز همچون نشست قبل، تجربه‌ای موفق برای برگزاری نشست‌های مطلوب‌تر باشد.

تیر ماه ۱۳۹۸

غلامرضا رضائی